ਸ਼੍ਰੀ ਐਂਥਨੀ ਅਲਿਆਸ ਐਂਥਨੀ ਸਵਾਮੀ

ਬਨਾਮ.

ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੇ.ਐਸ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ.

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2551)

10 ਜੂਨ, 2020

[ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਰੀਮਨ, ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988-ਮੁਆਵਜ਼ਾ-ਸਥਾਈ ਸਰੀਰਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜਦੋਂ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਕੱਟਣੀ ਪਈ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ.4,08,850/- ਰੁਪਏਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾ ਕੇ 5,10,350/ ਰੁਪਏ- ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾਃ ਪੀਡਬਲਯੂ 3-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪੈਰ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 75% ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਪੰਗਤਾ 37.5%' ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ 25% 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ - ਜੇ 75% ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਮ ਕਿੱਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਨ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ. –
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ.11,97,350/- ਰੁਪਏ ਵਿਆਜ @6% ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ,
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾਃ 1.1 ਪੀਡਬਲਯੂ. 3 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ 75% ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਸਰੀਰ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ 37.5% ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ 25% 'ਤੇ ਹੀ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਮੀ ਲਈ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਝੱਲੀ ਗਈ ਸਥਾਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ 75% ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਮ ਕਿੱਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਨ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ 75% ਸਥਾਈ ਸਰੀਰਕ ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ 5,500/- ਰੁਪਏਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

'ਤੇ 14 ਦਾ ਗੁਣਕ. 6,93,000/- ਰੁਪਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸਿਰਫ.50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.3 ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਨਕਲੀ ਖੱਬੇ ਪੈਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਬਦਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ.2,50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾ ਕੇ 50,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਮੇਲ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.3 ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਤੱਕ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 12,14][863- ਡੀ-ਐੱਚ; 866- ਜੀ; 867-ਬੀ-ਸੀ]

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2011) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 343: [2010] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 179; ਨਾਗਰਾਜੱਪਾ ਬਨਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, (2011) 13 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 323: [2011] 6 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 70-ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2010] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 179	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 10
[2011] 6 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 70	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦੇ 2551.
ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.07.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਐਮਐਫਏ ਨੰ. 2012 ਦਾ 843 (ਐਮ.ਵੀ).
ਅਸ਼ਵਿਨ ਕੋਟੇਮਾਥ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਸ. ਊਸ਼ਾ ਰੈੱਡੀ, ਐੱਸ. ਐੱਨ. ਭੱਟ, ਵਕੀਲ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.
1.ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ 19.02.2010 ਨੂੰ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਕੱਟਣੀ ਪਈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 4,08,850/- ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ.5,10,350/-ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਿਨ ਕੋਟਮੈਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਮਦਨ.300/-ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 9,000/-ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.2 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ.3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ, ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਡਾ. ਐਸ. ਰਾਮਚੰਦਰ, ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ 25% 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ, ਸੱਟ, ਦੁੱਖ, ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ.

5. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਐੱਸ.ਐੱਨ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਭੱਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ 25.02.2010 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ 16.09.2010 ਤੱਕ ਇੱਕ ਇਨਪੇਸ਼ੈਂਟ ਵਜੋਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੋਡੇ ਦੇ ਉੱਪਰੋਂ ਉਸ ਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਕੱਟਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ.3, ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਦੇ ਟੀਬੀਆ ਅਤੇ ਫਾਈਬੁਲਾ ਦੇ ਟਾਈਪ III 'ਬੀ' ਕਮਿਊਟਡ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀ ਓਸਟੀਓਮਾਈਲਾਈਟਿਸ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਸੰਕਰਮਣ ਨਾਲ ਬਦਬੂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਲੱਤ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਫਿਕਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੱਬੇ ਹੇਠਲੇ ਅੰਗ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 75% ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਲਗਭਗ 37.5% ਸੀ. ਪੀ ਡਬਲਯੂ.3 ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੱਬੇ ਹੇਠਲੇ ਅੰਗ ਨੂੰ 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਛੋਟਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਵਾਕਰ ਜਾਂ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੈਰ ਜੋੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦਾ, ਬੈਠ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਪਖਾਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਪੌੜੀਆਂ ਉੱਪਰ-ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਂਟਿੰਗ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਥੀਂ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ 45 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ, 65 ਸਾਲ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ

ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨਕਾਲ ਵਿੱਚ ਨਕਲੀ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਬਦਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਗਭਗ 75,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ.1,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ।

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਮਦਨ ਵਧਾ ਕੇ.5,500/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਦ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹਾ ਲਈ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ.7,350/- ਰੁਪਏਅਤੇ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ.21,000/- ਰੁਪਏਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 66,000/ ਰੁਪਏ- ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ.10,000/- ਰੁਪਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।
8. ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ 25% ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ. ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ .2,31,000/- ਰੁਪਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ .50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸਿਰਫ 2 5,000/- ਰੁਪਏ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
9. ਪੀਡਬਲਯੂ. 3 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ 75% ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਪੰਗਤਾ 37.5% ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ 25% 'ਤੇ ਹੀ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਮੀ ਲਈ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਝੱਲੀ ਗਈ ਸਥਾਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਉਹ ਇੱਕ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀ ਸਕੇ ਨਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਕਿ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ। ਜੇ 75% ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਮ ਕਿੱਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਨ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ 75% ਸਥਾਈ ਸਰੀਰਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ.5,500/- ਰੁਪਏਰੁਪਏ ਵਿੱਚ 14 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 6,93,000/- ਰੁਪਏ

10. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, 2011 (1) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 343 ਸਥਾਈ ਸਰੀਰਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈਃ

"10. ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਯੰਤਰਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਅਰਥਾਤ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੁੱਝ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਗਲਤ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹੱਦ (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ 45% ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ 45% ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਹੱਦ (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

11. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਉੱਤੇ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ (ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਮਲਟੀਪਲਾਇਰ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ) 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਲਗਭਗ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੇਸ਼ਕ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਉਕਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏਗਾ। (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਦੇਖੋ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਯਾਦਵ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ)

XXX XXX XXX

13. ਅਸਲ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਉੱਤੇ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕਦਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (ਇਹ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ)। ਦੂਜਾ ਕਦਮ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿੱਤੇ, ਪੇਸ਼ੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਕਦਮ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ (i) ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਾਹਜ ਹੈ, ਜਾਂ (ii) ਸਥਾਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਾਂ (iii) ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂ ਘੱਟ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਮਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕੇ।

14. ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਥਾਈ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਗਭਗ 60% ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਤਰਖਾਣ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ ਲਗਭਗ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਤਰਖਾਣ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਲਰਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ 100% ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਤਰਖਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਹੀ 60% ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, "ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ" ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਗੁਆਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਜ਼ਖਮੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੇਂ ਪਰ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਦੀ ਘੱਟ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

11. ਨਾਗਰਾਜੱਪਾ ਬਨਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, 2011 (13) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 323 ਵਿੱਚ, ਉਪਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ 22-23% ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ 68% ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀਃ

"9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਪਾਹਜਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ-"ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ, ਗੁੱਟ ਅਤੇ ਹੱਥ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਵਿਗਾੜ, ਖੱਬੇ ਉਪਰਲੇ ਅੰਗ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਉਪਰਲੇ ਅੰਗ ਦਾ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਛੋਟਾ ਹੋਣਾ"। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁਲੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ 68% ਅਤੇ 22-23% ਤੇ ਉਪਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਸਥਾਈ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ.

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੁਲੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ 68% ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 20%, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁਲੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਕਿੱਤਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਅਪਾਹਜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

12. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸਿਰਫ.50,000/ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ..3 ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਨਕਲੀ ਖੱਬੇ ਪੈਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਬਦਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿੱਚ.2,50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾ ਕੇ.50,000/-ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਮੇਲ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.3 ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

13. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ

ਸ਼੍ਰੀ ਐਂਥਨੀ ਅਲਿਆਸ ਐਂਥਨੀ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ. ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ,

ਕੇ.ਐਸ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. [ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.]

ਸ੍ਰ.ਨੰ	ਖਾਸ	ਰਕਮ (ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ)
1	ਦਰਦ ਅਤੇ ਦੁੱਖ	1,00,000
2	ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚੇ	7,350
3	ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਚਾਰਜ	21,000
4	ਇਲਾਜ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਮਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ	66,000
5	ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਖਰਚੇ	10,000
6	ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ	6,93,000
7	ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚੇ	2,50,000
8	ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਘਾਟਾ	50,000
	ਕੁੱਲ	11,97,350

14. ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਤੱਕ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

15. ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler